

Asia: VN/538/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleiset säännökset (Luku 1)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 1 ja sen perusteluista

5b§

End-of-Waste-asetusten antamista tulee nopeuttaa huomattavasti ja niiden tulee olla tasavertaisia koko maassa. Päätökset vaativat erityistä osaamista, joten päätösten tekeminen tulisi keskittää vain yhdelle päättävälle viranomais taholle. Tapauskohtainen harkinta olisi syytä irrottaa ympäristölupapäätöksistä erilliseen menettelyyn, josta vastaisi tähän nimetty viranomainen.

Päätökset eivät nykyiselläänkään ole linjassa ja yhteneviä valtakunnan tasolla, joten nyt jätelakia uudistettaessa jätestatukseen ja sen päättämisprosessiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Huomionarvoisena tulee pitää myös sitä, että prosessi on toimijalle, myös niille paikallisille ja pienemmille yrityksille mahdollinen, varsinkin jos prosessi on aina tapauskohtainen.

Yleiset velvollisuudet ja periaatteet (Luku 2)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 2 ja sen perusteluista

-

Kunnan vastuulla oleva jätehuolto (luku 5)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 5 ja sen perusteluista

35-39§ ja 41§

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus säilytettävä kaikissa jätelakeissa.

Jätelain muutoksessa on esitetty siirrettäväksi pakkausjätteet ja biojätteet kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen jo kahden vuoden siirtymäajalla ja polttokelpoiset jätteet viiden vuoden siirtymäajalla.

Yrityksemme pitää tärkeänä, että jätelain muutos sisältää vanhan jätelain mukaisesti myös kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen jatkumisen kaikkien jättejakeiden kuljetuksessa.

Esitetyllä muutoksilla olisi voimakkaita kielteisiä vaikutuksia yritystoimintaamme ja koko yritystoimintaamme jatkumiselle.

Nyt esitetyssä jätelain muutoksessa on hyvänä tavoitteena kierrätysasteen nostaminen. Tämän osalta kuljetusjärjestelmään esitetyt muutokset johtavat kuitenkin kierrätyksen ja jätehuollon toimivuuden kanalta negatiiviseen lopputulokseen. Nämä kielteisen esitykset eivät perustu edes EU-direktiiviin, vaan kansalliseen esitykseen.

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on toiminut hyvin toiminta-alueellamme ja asiakkaat ovat olleet palveluun tyytyväisiä. Asukkaat haluavat itse valita ja kilpailuttaa jätteen kuljettajan. Siirtyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen vie asukkailta valinnanvapauden. Olemme toiminta-alueellamme edistäneet syntypaikkalajittelua tuomalla muovipakkausten erilliskeräyksen saataville kaikille asukkaille omakotitaloista lähtien. Koska kunnallisella toimijalla ei ole ollut intressiä lähteä tällaista kierrätystoimintaa edistämään, niin olemme myös tuoneet tarjolle muille alan toimijoille terminaalin erilliskerätyiden muovipakkausten vastaanottamiseen. Lisäksi olemme tuoneet asiakkaillemme tarjolle ympäristöystävälliset kuljetusvaihtoehdot käyttämiemme kaasulla toimivien jätepakkaajien muodossa. Alueellamme on yritysvoitosta kehitetty erilaisia edistyskellisiä kierrätyspalveluita ja palvelukonsepteja myös pienikiinteistöille. Niinpä kierrätysasteen nostamisen, lajittelukulttuurin edistämisen kuin palveluinnovaatioiden kehittämisen kannalta laissa tulisi mahdollistaa kuluttajalle aina mahdollisuus tilata haluamansa palvelu, jos kuluttaja on tästä valmis maksamaan.

Ei ole perusteltavissa ottaa yksityisten yritysten hyvin hoitama jätteenkuljetus yhteiskunnan haltuun. Kunnallisten jätehuoltoyritysten järjestämä keskitetty kilpailutus on vienyt yritystoiminnan mahdollisuuden paikallisilta pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä. Voittajina näissä kilpailutuksissa ovat useimmiten olleet valtakunnalliset ja kansainväliset isot toimijat.

Jätelakiesitykseen otetuilla suositusluontoisilla kilpailutuskieltoilla ei ole vaikutusta julkisten hankintakilpailutusten lopputulokseen. Vastaavia kieltoja on jo nyt ollut voimassa olevassa hankintalain ja kilpailutustavoitteissa.

Yrityksemme vaatii, että vapaan yrittäjyyden ja kilpailun tulee jatkua myös jätteiden kuljetuksessa. Siksi uudessa jätelaissa tulee säilyttää kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus kaikkien jättejakeiden kuljetuksessa.

Tuottajavastuu ja juomapakkaukset (Luvut 6 ja 7)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 6 ja 7 sekä niiden perusteluista

Pakkausjätehuolto tulee toteuttaa markkinaehtoisena mallina ja yksityiselle sektorilla annetaan tasavertaiset mahdollisuudet palvelujen tarjoamiseen kuluttajille. Näin jatkossakin yksityiset alan yritykset voivat jatkaa pakkausten tehokasta erilleen keräilyä yhdessä muun jätehuollon kanssa.

Lakiesityksessä kunnille siirretään yritysten nykyisin hyvin hoitama pakkausjätehuolto. Ratkaisu vaikuttaa monimutkaiselta ja perusteettomalta. Yritykset ovat kehittäneet toimivia palvelukonsepteja, joten kuntayhtiö on tässä mallissa tarpeeton välikäsi.

Muut jätelain pykälät

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen muista luvuista ja niiden perusteluista

-

Muiden lakien muutettavat pykälät (ympäristönsuojelulaki, kemikaalilaki, rikoslaki ja laki rikesakkorikkomuksista)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ympäristönsuojelulakiin, kemikaalilakiin, rikoslakiin ja ehdotetuista pykälämuutoksista ja niiden perusteluista

-

Asetusyhteenvedo

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätealan asetuksiin ehdotettavien muutosten keskeisestä sisällöstä

-

Vaikutusten arviointi

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perustelujen luvuista 4.2-5.

-

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perusteluiden muista osista ja muista mahdollisista asioista

Esityksen keskeisenä tavoitteena on ollut määritellä tarpeelliset lainsäädäntötoimet, joilla EU:ssa asetetut kiristyvät yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteen kierrätystavoitteet voidaan Suomessa saavuttaa. Perusteluissa sidotaan tavoitteiden saavuttaminen perusteita kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen poistamiseen. Kuitenkin juuri yksityiset yritykset ovat olleet edelläkävijöitä kierrätyksen lisäämisessä ja niihin liittyvien palvelujen tuottamisessa myös kuntalaisille.

Jätelain muutos esityksen mukaisena tulee käytännössä tarkoittamaan kunnallisten jätelaitosten roolin merkittävää vahvistamista suhteessa alan yksityisiin toimijoihin. Laajentuva jätteiden erilliskeräys kiinteistöiltä, sekä kuljetusten siirtäminen kunnallisten jätelaitosten kilpailuttamiksi tulevat kasvattamaan kunnallisten yhtiöiden liikevaihtoa arvioiden mukaan vähintään 100 miljoonalla eurolla. Kasvava liikevaihto antaa kuntayhtiöille mahdollisuuden laajentaa markkinaehtoista toimintaansa suojatusta sidosyksikköasemastaan käsin, kun markkinaehtoinen toiminta saa olla 10 prosenttia liikevaihdosta. Alalla kärsitään jo entuudestaan kunnallisten toimijoiden osalta kilpailuneutraliteettiin liittyvistä ongelmista, joita lakiesitys toteutuessaan tulee entisestään pahentamaan.

Strandberg Juha

Envor Group Oy